

TRAKYADA BOTANİK GEZİLERİMİZ

Doç. Dr. ASUMAN BAYTOP
Eczacı Okulu, Farmakognozi Enstitüsü

* L'auteur donne les résultats de ses herborisations faites dans le nord (7-8 juin et 18-19 juillet 1959) et dans le sud (10 juillet 1960 et 4 juin 1954) de la Turquie d'Europe.

Memleketimizin münhasıran Trakya mıntıkası hakkında yazılmış geniş floristik bir eser bugün henüz mevcut değildir. Bu mıntıkadan toplanmış bir bitkiyi tayin etmek için müracaat ettiğimiz kitaplar, Yakınsarka hitap eden BOİSSİER (1) nin «Şark florası» ve daha iyisi HAYEK (2) in «Balkan florası» ndan ibarettir. Umumî vegetasyon ve bitki coğrafyası hakkında ise TURRİLL (3), MATT-FELD (4) ve LOUIS (5), ormanları ve orman bitkileri mevzuunda, ise ERASLAN (6) bilgi vermektedirler. Mahallî floralara gelince, diyebiliriz ki Trakyanın en çok gezilmiş mıntıkları Gelibolu yarım adası (7) ve İstanbulun yakınları (8-14) olmuştur.

Trakya florasının tanınmasına bir yardım maksadiyle bu yazımızda, Trakyanın geniş kültür sahasını teşkil eden step mıntıkasının kuzeyindeki Istranca dağlarına yaptığımız gezide ve aynı mıntıkanın güneyindeki Tekirdağ yakınları ile Çanakkale-İstanbul yolu üzerinde topladığımız bitkilerin bir listesini veriyoruz.

1. Istranca dağları :

7-8 Haziran 1959 ve 18-19 Temmuz 1959 tarihlerinde iki kere Istranca ormanlarına *Digitalis* aramak maksadiyle giden T. BAYTOP'a refakat etmek fırsatını buldum. Bu arada, her iki seferde takip ettiğimiz İstanbul-Büyükçekmece-Silivri-Çorlu-Lüleburgaz - Pınarhisar-Demirköy yolu üzerinden, Istranca ormanlarından ve Demirköy ile sahildeki İğneada arasından bitki toplandı.

Büyükçekmece :

Salvia aethiopis L.

Büyükçekmece-Silivri arası :

Aegilops triuncialis L.

Bromus arvensis L.

Cynosurus echinatus L.

Phalaris brachystachys Lk

Silivri-Çorlu arası :

Hypericum crispum L.

Yenibedir :

Ammi visnaga (L.) Lam.

Lüleburgaz yakınları .

Cardopatum corymbosum (L.) Pers.

Nigella arvensis L. var. *glauca* Boiss.

Orobanche cernua Lœffling (a)

Pınarhisar-Demirköy arası :

a) Istranca dağlarının güneye bakan ve meşelerin hâkim olduğu ormanlarda :

Ajuga Laxmanni (Murr.) Benth.

Campanula lingulata W. et K.

Cynanchum contiguum Koch

— *speciosum* (Boiss. et Sprum.) Nym.

— *vincetoxicum* (L.) Pers.

Genista tinctoria L.

Hypericum Montbretii Spach

Lathyrus inermis Roch. var. *glabriusculus* Ser.

Roripa thracica (Gris.) Fritsch

Viola arvensis Murr.

b) Dağların daha yüksek olan ve kuzeye nazır bulunan sırtlarındaki nemli ormanlarda :

(a) *Helianthus annuus* (ayçiçeği) tarlalarında. Havalide veremotu denmektedir.

Acer pseudoplatanus L.
Carpinus Betulus L.
Evonymus latifolius (L.) Mill.
Fagus orientalis Lipsky
Populus tremula L.
Rhododendron ponticum L.
Sambucus nigra L.
Sorbus torminalis (L.) Cr. var. *mollis* Beck
Achillea crithmifolia W. et K.
Atropa Belladonna L.
Campanula persicifolia L.
Cephalanthera longifolia (Huds.) Fritsch
Chaerophyllum temulum L.
Circea Lutetiana L.
Dianthus barbatus L.
Digitalis ferruginea L.
 — *viridiflora* Lindl. (15)
Luzula nemorosa (Pall.) E. Mey.
Lysimachia punctata L.
Milium effusum L.
Mycelis muralis (L.) Rchb.
Myosotis silvatica Hoffm. ssp. *eu-silvatica* Hay.
Platanthera chlorantha (Cust.) Rchb. fil.
Poa nemoralis L.
Polygonatum multiflorum (L.) All.
Scrophularia nodosa L.
Stachys silvatica L.
Tanacetum Parthenium (L.) Schultz.-Bip.
Viola arvensis Murr.

Demirköy :

Dianthus intermedius Boiss.
Digitalis lanata Ehrh.
Lychnis coronaria L.
Origanum vulgare L.
Trifolium vesiculosum Savi
Verbascum blattaria L.
Vicia villosa Roth.
Aegilops triunciale L.

Agrostis alba L.
Anthoxanthum odoratum L.
Apera interrupta (L.) Pal.
— spica venti (L.) Pal.
Avena caryophyllacea S. et Sm.
Brachypodium pinnatum (L.) Pal.
— silvaticum (Huds.) R. et Sch.
Cynodon dactylon (L.) Pers.
Cynosurus cristatus L.
Gaudinia fragilis (L.) Pal.
Holcus lanatus L.
Vulpia ciliata (Dänth.) Lk
— dertonensis (All.) Volk.
— — var. longearistata (Willk.) Azn.

Demirköy - İğneada arası :

Centaurium umbellatum Gilib.
Linum angustifolium Huds.
Verbascum blattaria L.
— thapsiforme Schrad.
Agrostis alba L.
Anthoxanthum odoratum L.
Brachypodium pinnatum (L.) Pal.
— silvaticum (Huds.) R. et Sch.
Briza media L. var. elatior (S. et Sm.) Hal.
Chrysopogon gryllus Trin.
Dactylis glomerata L.
Holcus lanatus L.
Phleum pratense L.
Sieglingia decumbens (L.) Bernh.
Trisetum flavescens (L.) Pal.

2. Çanakkale - İstanbul yolu :

8—10 Temmuz 1960 tarihlerinde Kazdağ (Edremit) ına gene *Digitalis* ve *Gramine* toplamak maksadiyle tertiplediğimiz gezinin dönüş yolu Çanakkale-Malkara-İstanbul olarak tespit edilmişti. Bu vesile ile bu yol üzerinde bazı muntikalardan birkaç nebat toplamak imkânı hasıl oldu.

Eceabat-Gelibolu sahil yolu :

Agropyron intermedium (Host) Pal.
Coridothymus capitatus (L.) Rchb.
Digitalis lanata Ehrb.
Erianthus Hostii Gris.
Imperata cylindrica (L.) Pal.

Evreşe-Keşan arası, ormanaltı :

Asphodeline liburnica (Scop.) Rchb.

Keşan-Malkara arası, ormanaltı :

Digitalis lanata Ehrb.

Küçükçekmece :

Polypogon monspeliensis (L.) Desf.

3. Tekirdağ civarı

4.VI.1954 tarihinde Tekirdağ şehrinin civarlarında yapılan kısa bir gezide, tarla ve yol kenarlarında aşağıdaki bitkiler tespit edildi.

Astragalus thracicus Gris.
Campanula rapunculus L.
Cerinthe minor L.
Coronilla scorpioides (L.) Koch
Crupina vulgaris Cass.
Euphorbia falcata L.
Lagoecia cuminoides L.
Lonicera etrusca Santi
Potentilla hirta L.
Psoralea bituminosa L.
Vaccaria pyramidata Med.

LİTERATÜR

1. BOISSIER, E., *Flora Orientalis* (1867-1884) ve süpl. (1888).
2. HAYEK, A., *Prodromus Florae peninsulae Balcanicae*, Fedde Rep., Beihefte 30 (1927-1933).
3. TURRILL, W.B., *The Plantlife of the Balkan Peninsula*, Oxford (1929).

4. MATTFELD, J., Die pflanzengeographische Stellung Ost-Thra-kiens, Verhandl. Bot. Vereins. Prov. Brandenburg, 71, 1 (1929).
5. LOUIS, H., Das natürliche Pflanzenkleid Anatoliens, Geogra-phische Abhandlungen, dritte Reihe, Heft 12 (1939).
6. ERASLAN, İ., Trakya ve bilhassa Demirköy muntıkası meşe or-manlarının amenajman esasları hakkında araştırmalar, Orman Umum Müdürlüğü yayınlarından, No. 132/13, İstanbul (1954).
7. TURRILL, W.B., On the Flora of the Gallipoli Peninsula, Kew Bull., No. 7, 287 (1924), No. 8, 305 (1924), No. 9, 337 (1924), No. 10, 369 (1924).
8. RECHINGER, K.H. (filius), Enumeratio Florae Constantinop-olitanae, Fed. Rep., Beihefte 98 (1938).
9. BİRAND, H., Plantae Turcicae, Ankara Üniv. Fen Fak. Yayın-ları, No: 58 (1952).
10. BAYTOP, T., Terkos gölü civarında toplanan tıbbi bitkilerin listesi, Farmakolog 18, 276, (1948).
11. KAYACIK, H., Belgrat ormanı florası, İstanbul Üniv. Orman Fak. Mec., Tom 5, fas. 1 ve 2, 77 (1955).
12. BAYTOP, A., 4. Türk Biologi Kongresinin botanik gezileri, Bio-logi, vol. 5, No. 4, 158 (1955).
13. — , Soğuksu-Yeşilköy gezisi, Türk Biologi Dergisi, Vol. 8, No. 4, 90 (1958).
14. — , Halkalı -Florya gezisi, Türk Biologi Dergisi, Vol. 10, No. 4, 139 (1960).
15. BAYTOP, T., Türkiye için yeni bir yüksükotu, *Digitalis viridi-flora* Lindl., İstanbul Üniv. Tıp Fak. Mec., Cilt 22, Sayı 4, 1364 (1959).